

Ana Motora-Ionescu

Edith Visky

TEORIE ȘI SOLFEGII

Învățământ vocațional,
profil artistic,
specializarea muzică

clasa a IV-a

Respect pentru oameni și cărți

Ton și semiton	5
Semiton diatonic și cromatic	5
Intervale	8
Prima	9
Secunda	10
Terța	12
Intervale armonice	14
Cvarta	17
Cvinta	20
Sexta	24
Septima	27
Octava	31
Răsturnarea intervalelor	36
Acordul	38
Gama Do major	47
Gama la minor	53
Gama Sol major	62
Gama mi minor	69
Gama Fa major	77
Gama re minor	82
Sincopa	91
Contratimpul	95
Contratimpul sincopat de timpi	101
Contratimpul sincopat pe jumătăți de timpi	104
Gama Re major	108
Gama si minor	114
Gama Si bemol major	121
Gama sol minor	125
Gama La major	132
Gama fa diez minor	136
Gama Mi bemol major	143
Gama do minor	147
Gama Mi major	155
Gama do diez minor	161
Gama La bemol major	168
Gama fa minor	174

TON ȘI SEMITON

SEMITON DIATONIC ȘI CROMATIC

Din cele învățate în clasele anterioare, știm că distanțele dintre treptele alăturate ale unei game nu sunt la fel de mari.

De ținut minte

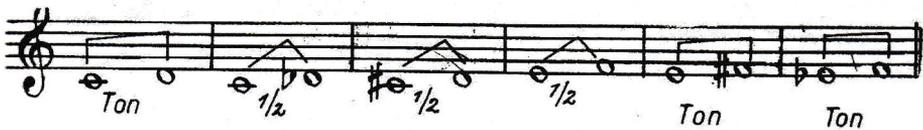
– *Distanța mare* dintre două trepte alăturate se numește *ton*.

– *Distanța mică* dintre două trepte alăturate se numește *semiton*.

În cuprinsul unei game sunt *cinci tonuri și două semitonuri*.

În afară de tonurile și semitonurile care se află între sunetele naturale, se mai pot crea și alte tonuri și semitonuri, cu ajutorul *semnelor de alterație* – *diezul și bemolul* – astfel:

Prin utilizarea semnelor de alterație, tonul se poate împărți în două semitonuri, astfel:

Cele două semitonuri care rezultă din împărțirea tonului diferă atât ca poziție pe treptele gamei, cât și ca denumire.

Respect pentru *Semitonul care se formează între două sunete cu denumiri diferite (pe trepte diferite) se numește semiton diatonic.*

Exemplu:

Semitonul care se formează între două sunete cu aceeași denumire (pe aceeași treaptă) se numește semiton cromatic.

Exemplu:

Cântați următoarele exerciții de intonație și solfegii și arătați semitonurile diatonice și cromatice pe care le întâlniți în cuprinsul lor.

Exercițiu de intonație

Solfegii

INTERVALE

Din cele învățate până acum, știm că în scara muzicală sunetele se succedă în ordine treptată. În diferite lucrări muzicale însă, sunetele nu se succedă numai în ordine treptată, ci mai ales prin salturi, creând între ele diferite intervale.

De ținut minte

– *Diferența de înălțime (distanța) dintre două trepte se numește interval.*

– După numărul treptelor pe care îl cuprind, intervalele poartă denumirile de: *primă, secundă, terță, cvartă, cvintă, sextă, septimă și octavă.*

Arătați câte trepte cuprinde fiecare din aceste *intervale.*

– După direcția lor, intervalele sunt *ascendente* (suitoare) și *descendente* (coborâtoare).

– După numărul tonurilor și semitonurilor pe care le conțin, intervalele sunt de mai multe feluri, și anume: *perfecte, mari, mici, mărite și micșorate.*

– După desfășurarea în timp, intervalele sunt: *melodice* și *armonice.*

– *Intervalele perfecte* sunt: *prima, cvarta, cvinta, și octava.*

– *Intervalele mari și mici* sunt: *secunda, terța, sexta și septima.*

– *Intervalele mărite și micșorate* pot fi atât cele *perfecte*, cu excepția primei, care nu poate fi micșorată, cât și cele *mari și mici*, formându-se cu ajutorul semnelor de alterație.

Vom nota denumirea și felul intervalelor prin cifre și inițiale, astfel: 2=secundă, 3=terță, 4=cvartă, 5=cvintă, 6=sextă, 7=septimă, 8 = octavă; M = mare, m = mică, p = perfectă, + = mărită, – = micșorată.

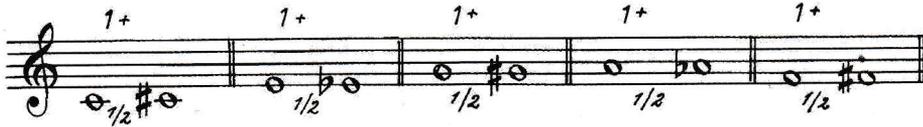
Observați *intervalele* care se formează pe tonica gamei *Do major.*

PRIMA

Intervalul de primă constă în repetarea unui sunet pe aceeași treaptă. Prima este perfectă (are un singur aspect de bază).

Din prima perfectă se poate obține prima mărită, cu ajutorul semnelor de alterație. Prima mărită conține un semiton cromatic:

Menționăm faptul că prima micșorată nu există.

Exercițiu de intonație

Solfegii

SECUNDA

Intervalul de secundă cuprinde două trepte vecine (succesive).

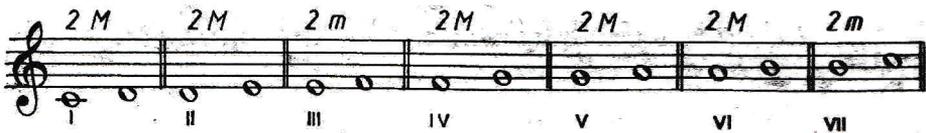

Secunda, după conținut, poate fi de două feluri: mare și mică.
 – Secunda mare cuprinde un ton.
 – Secunda mică cuprinde un semiton.

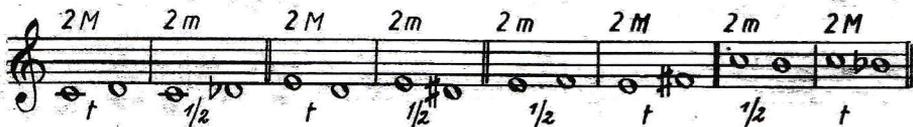
De exemplu:

Analizați secundele care se formează pe treptele gamei Do major.

Secunda mare se poate transforma în secundă mică, iar secunda mică se poate transforma în secundă mare, cu ajutorul semnelor de alterație, astfel:

Tot cu ajutorul semnelor de alterație, din *secundă mare* se poate obține *secundă mărită*, iar din *secundă mică*, se poate obține *secundă micșorată*, astfel:

Musical notation showing intervals with alteration signs and their durations:

- 2M (Major second): t
- 2+ (Major augmented second): t 1/2
- 2M (Major second): t
- 2+ (Major augmented second): t 1/2
- 2m (Minor second): 1/2
- 2- (Minor diminished second): nimic
- 2m (Minor second): 1/2
- 2- (Minor diminished second): nimic

Exercițiu de intonație

Three staves of musical notation for intonation exercises, showing ascending and descending scales with various accidentals and phrasing marks.

Efectuați exerciții de recunoaștere, după note și după auz, a intervalelor de *secundă mare*, *secundă mică* și *secundă mărită*, în exemplul următor:

Two staves of musical notation for recognition exercises, showing intervals of major second, minor second, and major augmented second.

Solfegiu

Two staves of musical notation for solfège exercises, showing rhythmic patterns and intervals.

Temă

Scrieți câte patru exemple din fiecare fel de *secundă* învățată.